

MUZEJA I GALERIE

Muzeum Częstochowskie

Muzeum Częstochowskie jest najstarszą instytucją kultury regionu częstochowskiego. Dysponując wspaniałymi zbiorami, odgrywa istotną rolę w jego życiu społecznym i kulturalnym. Podlega mu wiele obiektów (od nr. 1 do 7) z ciekawymi ekspozycjami,

1 Ratusz

al. N.M.P. 45

To najbardziej reprezentacyjny budynek miejski z ciekawą i bogatą historią. Powstał w 1828 roku i był siedzibą administracyjnych władz miejskich, a od 1967 r. należy do obiektów Muzeum Częstochowskiego. Prezentowane są w nim stała wystawa historyczna pt. „Dzieje Miasta Częstochowy” oraz wystawy czasowe.

2 Kamienica Mieszkańska. Muzeum Żydów Częstochowian

ul. Katedralna 8

Znajduje się na terenie dawnego getta. Prezentowana tu ekspozycja „Żydzi Częstochowianie” powstała przy wsparciu Światowego Związku Żydów Częstochowian i Ich Potomków. Ukazuje kulturę i życie żydowskiej społeczności w ówczesnej Częstochowie. Ciekawostką jest trójwymiarowy model synagogi, na której fundamentach zbudowana została obecna Filharmonia Częstochowska.

3 Rezerwat Archeologiczny

ul. Łukasieńskiego 20

Mieści się w nowoczesnym pawilonie w dzielnicy Raków, chroniąc cmentarzysko kultury łużyckiej (pochodzące z wczesnej epoki żelaza 750-550 r. p.n.e.). W odstępniętych podczas badań wykopaliskowych grobach znaleziono ceramikę, narzędzia, ozdoby i broń, prezentowane obecnie na stałej wystawie „Z mroku dziejów”.

4 Galeria Dobrej Sztuki

al. N.M.P. 47

Budynek wzniesiony w 1875 r. jako siedziba prawosławnego duchowieństwa (stąd nazwa „Popówka”), a w roku 1973 przekazany Muzeum. Prezentowana jest tu stała wystawa „Sztuka Polska XIX i XX wieku” ze wspaniałymi dziełami Axentowicza, Fałata, Malczewskiego, Wyspiańskiego czy Madeyskiego, a także wystawy czasowe.

5 Dom Poezji – Muzeum Haliny Poświatowskiej

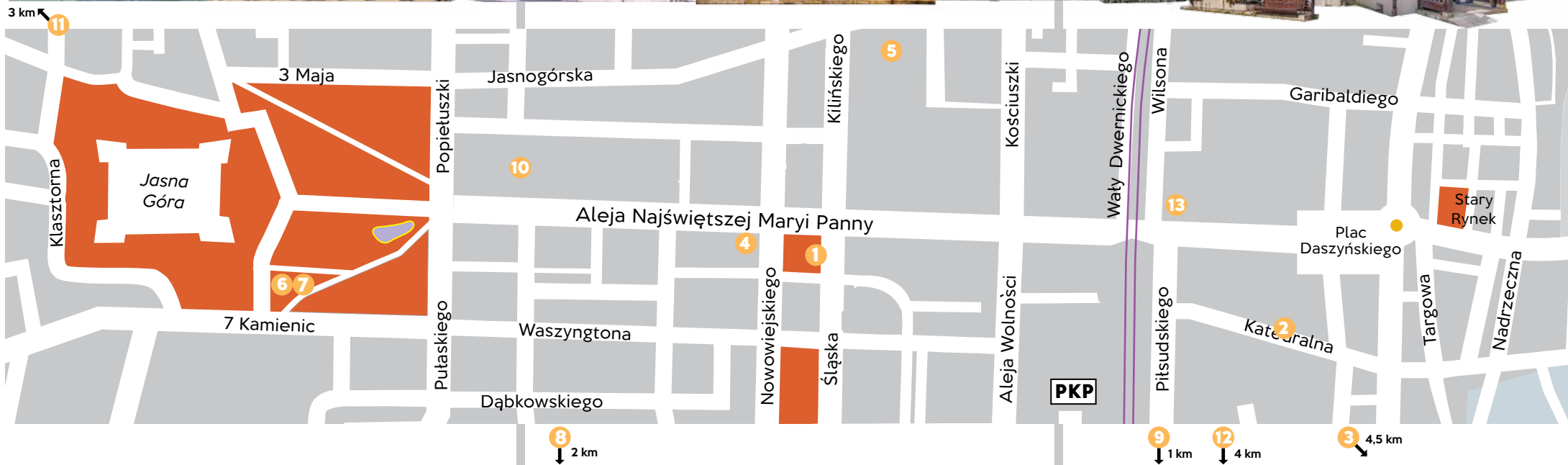
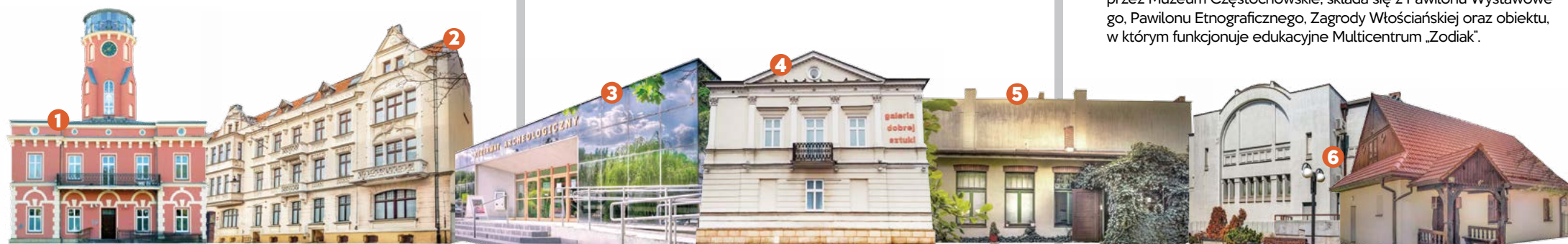
ul. Jasnogórska 23

Urządzone w domu rodzinnym poetki, gdzie zorganizowano poświęconą jej ekspozycję. Gościnne progi Domu Poezji są miejscem spotkań miłośników literatury.

6 Pawilony Wystawowe

Park im. Stanisława Staszica

Zostały wybudowane w 1909 r. na potrzeby organizacji ogólnopolskiej Wystawy Przemysłu i Rolnictwa. Kompleks, użytkowany współcześnie przez Muzeum Częstochowskie, składa się z Pawilonu Wystawowego, Pawilonu Etnograficznego, Zagrody Włociańskiej oraz obiektu, w którym funkcjonuje edukacyjne Multicentrum „Zodiak”.

HISTORIA, MUZEA I GALERIE

Wielowiekowa tradycja pieszego pielgrzymowania na Jasną Górę to kulturowy fenomen na światową skalę, z którym dzieje Częstochowy są nierozdzielnie związane. Niezwykła atmosfera duchowości i bogata historia zaklęta w murach klasztoru Paulinów i innych obiektach, nie tylko sakralnych, co roku przyciąga i zachwyca rzesze turystów oraz pielgrzymów.

Na Wyżynie Częstochowskiej, zajmującej znaczną część Jury Krakowsko-Częstochowskiej, ludzie osiedlali się już w epoce kamienia. W samej Częstochowie zachowały się cmentarzyska z epoki żelaza i ślady pogańskiej osady. Na wzgórzu Gąszczyk, w czasach państwa Wiślan (IX-XI w.), istniał już najdalej na północny zachód wysunięty gród obronny.

W średniowieczu okoliczne tereny były częścią ziemi krakowskiej. Po śmierci Kazimierza Wielkiego, któremu zawdzięczamy część zamków znajdujących się na Szlaku Orlich Gniazd, Częstochowa stała się lennem księcia Władysława Opolczyka. To on przesądził o jej dalszym rozwoju, fundując klasztor Paulinów na Jasnej Górze i uzyskując prawa miejskie. Do końca XVIII w. równolegle rozwijało się miasto Częstochowa (jedno z największych miast Małopolski, ośrodek kupiecki i rzemieślniczy) oraz sąsiadująca z Jasną Górą Częstochówka.

7 Muzeum Górnicztwa Rud Żelaza

Park im. Stanisława Staszica

Jedyna w Polsce stała ekspozycja poświęcona historii górnictwa rud żelaza. Na podziemną wystawę składają się m.in. wyrobiska kopalniane ze sprzętem górniczym z zamkniętej kopalni rudy „Szczekaczka”, można tu także zobaczyć unikatowe mapy i dokumenty. Obiekt wpisany na listę Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.

8 Muzeum Historii Kolei

ul. Pułaskiego 100/120

Mieści się w lokalach dworca PKP Częstochowa-Stradom. Zbiór muzealny powstał dzięki zaangażowaniu grupy kolejarzy i pasjonatów kolei. W skład ekspozycji wchodzi m.in. zbiór kolejowych lamp, tabliczki z wagonów i lokomotyw, sprzęt torowy, szyny i dokumenty. Obiekt wpisany na listę Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.

9 Muzeum Produkcji Zapatek

ul. Ogrodowa 68

Do niedawna czynna fabryka, powstała w XIX wieku. Znajduje się w postindustrialnej części miasta i prezentuje sprawną linię technologiczną z początku XX wieku. Obiekt wpisany na listę Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.

10 Beksiński. Drugie Muzeum

al. NMP 64

Mieszcząca się przy Alei Najświętszej Maryi Panny Miejska Galeria Sztuki od kilku lat jest dysponentem 30 obrazów i 30 rysunków wybitnego artysty współczesnej sztuki polskiej, Zdzisława Beksińskiego. Jest to już druga transza dzieł przekazanych do stałej ekspozycji przez ich właścicieli – kolekcjonerów sztuki z Paryża, Annę i Piotra Dmochowskich.

11 Muzeum Wyobraźni Tomasza Sętowskiego

ul. Otawska 2

Miejsce zaaranżowane przez autora zgodnie z jego stylem malarskim, zwanym realizmem magicznym. Przestrzeń galerii przypomina krajobrazy znane z płócien artysty, umożliwiając widzom zanurzenie się w stworzonym przez niego fantastycznym uniwersum.

12 Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II

ul. Jagiellońska 67/71

Zbiory tego muzeum to prawie 10 tys. eksponatów, które tworzą największą na świecie kolekcję monet i medalii z wizerunkiem Karola Wojtyły. Do prawdziwych rarytasów zaliczyć można monetę o nominale 200 tys. zł z 1987 roku, wydaną zaledwie w 5 egzemplarzach oraz monetę z 1983 r., pochodzącą z wyspy Haiti.

13 Muzeum Archidiecezji Częstochowskiej

ul. Świętej Barbary 41

W zgromadzonych tu zbiorach znajdują się zabytki sztuki sakralnej z Częstochowy i okolic, powstałe w różnym czasie, mające wartość nie tylko artystyczną, ale także historyczną i kulturową. Wśród rzeźb wyróżnić należy Matkę Bożą z Dzieciątkiem z ok. 1430 roku.

Wiek XIX był dla Częstochowy okresem niebywałego rozkwitu. Stało się to dzięki połączeniu Nowej i Starej Częstochowy z równoczesnym nadaniem jej praw i przywilejów przysługujących miastom wojewódzkim.

Osią kompozycyjną zespolonego organizmu miejskiego stała się, wytyczona z rozmachem, arteria komunikacyjna, stanowiąca najkrótsze połączenie Starego Miasta z klasztorem i Nową Częstochową, doprowadzająca pielgrzymów do celu ich wędrówki. Wysadzona drzewami aleja Najświętszej Maryi Panny stała się z czasem najbardziej charakterystycznym elementem miasta. Uruchomienie w 1846 roku linii Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej przyczyniło się do niebywałego rozwoju gospodarczego miasta, czego wyrazem była organizacja w 1909 r. Wystawy Przemysłu i Rolnictwa.

Po odzyskaniu niepodległości Częstochowa stała się miastem II Rzeczypospolitej, rozwijając się stabilnie i będąc przed wybuchem II wojny światowej dziesiątym pod względem wielkości ośrodkiem miejskim w ówczesnej Polsce. W pierwszych dniach września 1939 roku została zajęta przez niemieckie wojska. Czas okupacji odcisnął piętno na wszystkich mieszkańcach, szczególnie tych wyznania mojżeszowego, mieszkających wokół Starego Rynku.

Po wojnie zapadła decyzja o budowie w Częstochowie kombinatu metalurgicznego. Powstały nowe miejsca pracy, co wymusiło rozwój miejskiej infrastruktury, osiedli mieszkaniowych, linii tramwajowej, szkół i przedszkoli.

Dzisiejsza Częstochowa liczy blisko 220 tysięcy mieszkańców. Jest prężnym ośrodkiem akademickim, kulturalnym i przemysłowym, skupiając życie północnej części województwa śląskiego. Dzięki rozwiniętemu zapleczu noclegowemu i gastronomicznemu oraz dogodnemu położeniu komunikacyjnym stanowi bramę na Jurę Krakowsko-Częstochowską.

**CZĘSTO
CHOWA**

Wydawca

Urząd Miasta Częstochowy

ulica Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa

tel. +48 34 37 07 100

e-mail: info@czestochowa.um.gov.pl

www.czestochowa.pl

Zdjęcia na przedniej i tylnej okładce oraz obiektów:

3, 4, 6 i 7 są autorstwa Jacka Śliwczyńskiego

i pochodzą z archiwum Muzeum Częstochowskiego.